

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут заочно-дистанційного навчання

Форма навчання заочна

Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

Допускається до захисту

Завідувач кафедри _____ Алла МІЛЬКА

« ____ » січня 2025 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**на тему: «Професіоналізація фахівців із публічних закупівель: підходи до підготовки кадрів та стандарти відповідності»****зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»****освітня програма «Публічні закупівлі»****ступеня магістр****Виконавець роботи**   **Лінкіна Руслана Артурівна**

_____ 14.01.2025 р.

Науковий керівник   **к.е.н., доцент Мілька Алла Іванівна**

_____ 14.01. 2025 р.

Рецензент   _____**Баранова Олена Валеріївна**

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1. Теоретичні основи професіоналізації фахівців із публічних закупівель.....	6
1.1. Визначення публічних закупівель та їх роль у сучасній економіці.....	6
1.2. Професіоналізація публічних закупівель в Україні.....	9
1.3. Міжнародний досвід професіоналізації фахівців із публічних закупівель.....	16
Висновки за розділом 1.....	28
Розділ 2. Підходи до підготовки кадрів у сфері публічних закупівель.....	31
2.1. Моніторинг основних стандартів, що регулюють професійну діяльність у сфері публічних закупівель.....	31
2.2. Вимоги до кваліфікації фахівців у сфері публічних закупівель.....	39
2.3. Проблеми, що виникають у процесі професійної підготовки.....	44
Висновки за розділом 2.....	52
Розділ 3. Стандарти відповідності у сфері публічних закупівель.....	53
3.1. Методи і процедури, що використовуються для оцінки відповідності фахівців стандартам.....	53
3.2. Дослідження впливу дотримання стандартів на ефективність і прозорість публічних закупівель.....	58
3.3. Пропозиції для покращення вітчизняної системи підготовки фахівців і стандартів відповідності.....	70
Висновки за розділом 3.....	73
Висновки.....	75
Список використаних інформаційних джерел.....	79
Додаток А. Професіоналізація сфери публічних закупівель у закладах вищої освіти України державної та приватної форми власності.....	87

ВСТУП

Тема публічних закупівель є надзвичайно важливою для ефективного функціонування держави та її економічної системи. Публічні закупівлі охоплюють процес придбання товарів, робіт та послуг за рахунок державних коштів з метою задоволення потреб суспільства. Важливість цієї сфери визначається не тільки великими обсягами фінансових ресурсів, які проходять через систему державних закупівель, але й необхідністю забезпечення прозорості, конкуренції, доброчесності та економічної ефективності. Відтак, якість управління цією сферою залежить від рівня підготовки фахівців, які безпосередньо здійснюють процес закупівель.

Сучасна система публічних закупівель зазнала суттєвих змін у зв'язку з реформами, що відбулися в багатьох країнах, зокрема і в Україні. Впровадження нових підходів до регулювання закупівельної діяльності, зокрема електронних тендерних систем, таких як ProZorro, вимагає від фахівців нових знань і компетенцій. У контексті професіоналізації фахівців з публічних закупівель особливо важливими є питання стандартизації підготовки, встановлення критеріїв відповідності та акредитації, що дозволяє забезпечити високий рівень компетентності в цій сфері.

Мета цієї дипломної роботи полягає в дослідженні сучасних підходів до професіоналізації фахівців із публічних закупівель, а також аналізі стандартів відповідності та вимог до підготовки кадрів. Вивчення цих аспектів дозволить сформулювати рекомендації для вдосконалення системи підготовки фахівців у цій сфері, що сприятиме підвищенню ефективності публічних закупівель та мінімізації ризиків корупційних дій.

Зважаючи на постійні зміни в законодавстві та вимоги до підвищення прозорості і якості закупівель, ця тема є актуальною як для наукових досліджень, так і для практичного впровадження у діяльність державних органів та підприємств.

Об'єктом дослідження є процес професіоналізації фахівців у сфері публічних закупівель, що охоплює підготовку, підвищення кваліфікації та сертифікацію кадрів.

Предмет дослідження – це підходи до підготовки кадрів та стандарти відповідності, що регулюють професіоналізацію фахівців з публічних закупівель, а також нормативно-правові акти, що впливають на формування професійних компетенцій у цій сфері.

Методи дослідження:

1. Аналіз літературних джерел та нормативних документів – для вивчення теоретичних основ професіоналізації фахівців у сфері публічних закупівель.

2. Порівняльний метод – для дослідження та порівняння різних підходів до підготовки фахівців у різних країнах та відповідності міжнародним стандартам.

3. Системний підхід – для аналізу взаємозв'язків між підготовкою кадрів, стандартами відповідності та ефективністю публічних закупівель.

4. Соціологічні методи (опитування, інтерв'ювання) – для збору даних про реальний рівень підготовки фахівців та відповідність стандартам у сфері публічних закупівель.

5. Статистичний аналіз – для обробки даних, отриманих у результаті дослідження, з метою оцінки рівня професіоналізації кадрів.

Професійна підготовка фахівців у сфері публічних закупівель має ключове значення для ефективного функціонування державної системи закупівель та раціонального використання бюджетних коштів.

Сфера публічних закупівель традиційно є вразливою до корупційних ризиків та зловживань. Висококваліфіковані фахівці здатні ефективно застосовувати законодавство, дотримуючись принципів прозорості, чесної конкуренції та рівних можливостей для учасників тендерів. Вони відіграють важливу роль у запобіганні корупції та недобросовісним практикам.

Правильно організовані закупівлі дозволяють забезпечити максимально ефективне використання бюджетних коштів. Фахівці з високим рівнем компетенції здатні забезпечити вибір найкращих пропозицій за критеріями ціни

та якості, що мінімізує витрати держави та забезпечує максимальну вигоду для суспільства.

Система публічних закупівель регулюється складними нормативними актами, які постійно оновлюються. Фахівці, що проходять професійну підготовку, отримують необхідні знання та навички для належного застосування чинного законодавства, що дозволяє уникати порушень і санкцій.

Добре підготовлені фахівці здатні забезпечити більш високу конкуренцію на ринку закупівель, що в свою чергу сприяє підвищенню якості товарів та послуг, які закуповуються державними органами. Вони також сприяють залученню більшої кількості учасників до тендерів, що розширює вибір і створює кращі умови для держави.

У контексті глобалізації та інтеграції на міжнародному рівні фахівці повинні бути обізнані з міжнародними стандартами та найкращими практиками у сфері публічних закупівель. Це підвищує якість національних процедур і забезпечує інтеграцію країни в глобальні процеси торгівлі та співробітництва.

Сучасні публічні закупівлі часто проводяться за допомогою електронних систем, таких як ProZorro. Фахівці мають володіти необхідними технічними навичками для роботи з такими платформами, що сприяє зниженню ризику помилок і спрощує процес проведення тендерів.

Низька кваліфікація або недостатні знання можуть призводити до серйозних помилок у проведенні закупівель, що може мати фінансові та правові наслідки. Професійна підготовка мінімізує ризик порушень та забезпечує правильне виконання процедур.

Таким чином, професійна підготовка фахівців із публічних закупівель є вирішальним чинником для забезпечення ефективної, прозорої та конкурентної системи закупівель, яка відповідає як національним, так і міжнародним стандартам.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ ФАХІВЦІВ ІЗ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

1.1. Визначення публічних закупівель та їх роль у сучасній економіці

Публічні закупівлі - це сукупність відносин між замовниками та постачальниками, що виникають у процесі придбання товарів, робіт і послуг за кошти платників податків, що базується на принципах максимальної економії та ефективності, добросовісної конкуренції та прозорості.

Закон України «Про публічні закупівлі» (далі – Закон), визначає правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави, територіальних громад та об'єднаних територіальних громад. [1].

До замовників, які здійснюють закупівлі відповідно до цього Закону, належать:

- органи трьох гілок державної влади України та Автономної республіки Крим, ОТГ та органи місцевого самоврядування, а також правоохоронці;

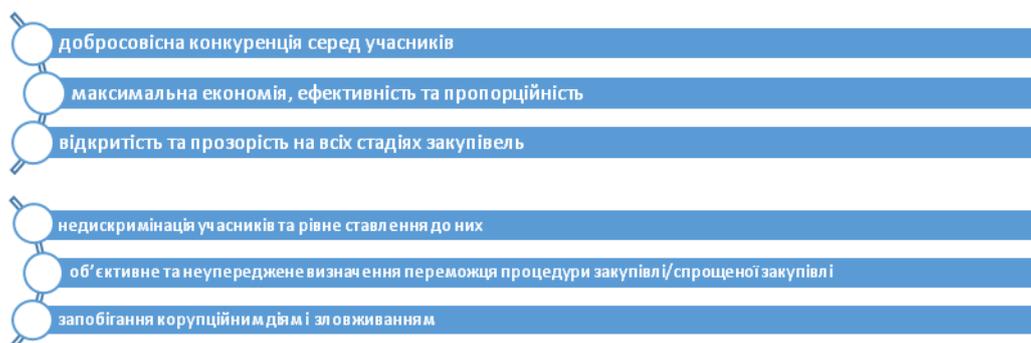
- органи соціального страхування. В першу чергу це Пенсійний фонд України. Також до категорії відносяться цільові страхові фонди зі страхування на випадок безробіття, медичного страхування та страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань;

- юридичні особи (організації, підприємства, установи або їх група), що є некомерційними, забезпечують державні потреби та фінансуються з коштів державного бюджету або державні органи мають у органі правління більшість голосів чи частку в статутному капіталі такої юридичної особи;

- юридичні особи, діяльність яких здійснюється в окремих сферах господарювання, а самі юридичні особи отримали від держави ексклюзивні чи спеціальні права на здійснення діяльності або державні органи мають у органі

правління більшість голосів чи частку в статутному капіталі такої юридичної особи

Суть публічних закупівель полягає в тому, що замовники закупають товари, роботи та послуги для задоволення державних потреб, дотримуючись процедур, встановлених Законом, і відповідно до принципів публічних закупівель (рис. 1.1).

Рис. 1.1. Принципи здійснення публічних закупівель

Сформовано автором на основі [1]

Справедлива конкуренція між учасниками гарантується положеннями законодавства, діями постачальників і замовників, а також функціонуванням електронної системи закупівель.

Недобросовісна конкуренція – це будь-яка дія в рамках конкурентної боротьби, що суперечить комерційним і чесним звичаям у господарській діяльності. Зокрема, учасникам заборонено поширювати оманливу інформацію, давати хабарі уповноваженим особам замовника, дискредитувати конкурентів, відмовлятися самостійно укладати угоди з товарами інших виробників, змінювати або знімати знаки виробника без відповідного дозволу, а також копіювати зовнішній вигляд товарів іншого підприємця. Крім того, замовники перевіряють потенційних контрагентів за «Зведеною відомістю про рішення органів Комітету щодо визнання порушень законодавства про захист економічної конкуренції», передбачених пунктом 1 статті 50 та пунктом 4 частини 2 статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді спотворення результатів тендерів, із накладенням відповідного штрафу.

РОЗДІЛ 2

ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ КАДРІВ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

2.1. Моніторинг основних стандартів, що регулюють професійну діяльність у сфері публічних закупівель

Професійний стандарт - це затверджені в установленому порядку вимоги до компетентностей працівників, що слугують основою для формування професійних кваліфікацій. Професійний стандарт вважається введеним у дію з моменту внесення його до Реєстру кваліфікацій.

Відповідно до наказу Мінекономіки від 14.09.2023 № 13580, затверджено професійний стандарт «Фахівець з публічних закупівель», який введено в дію 25.09.2023.

Мета діяльності за професією - планування та організація закупівельної діяльності з метою задоволення потреб у товарах, роботах і послугах на принципах прозорості, ефективності, запобігання проявам корупції, розвитку добросовісної конкуренції, розуміння аспектів участі та контролю в закупівлях відповідно до законодавства та підзаконних актів у сфері публічних закупівель [6].

Примірне положення про уповноважену особу затверджене наказом Міністерства економіки України «Про затвердження примірного положення про уповноважену особу» від 08.06.2021 № 40 визначає правовий статус, загальні організаційні та процедурні засади діяльності уповноваженої особи [7].

Одним із ключових напрямків роботи Мінекономіки як уповноваженого органу у сфері публічних закупівель є адаптація українського законодавства щодо закупівель до міжнародних стандартів.

Так, відповідно до Угоди про асоціацію, укладеної між Україною та Європейським Союзом, Україна взяла на себе зобов'язання поступово

гармонізувати своє законодавство у сфері публічних закупівель з директивами ЄС.

З метою виконання положень статті 152 Угоди щодо публічних закупівель, Кабінет Міністрів України затвердив Стратегію реформування системи публічних закупівель (“дорожню карту”) та План заходів до неї (розпорядження від 24.02.2016 № 175-р). Цей документ передбачає, серед іншого, впровадження Кодексу поведінки для всіх учасників системи публічних закупівель, який має забезпечити єдині етичні стандарти в цій сфері [37].

Для дослідження аспектів етичної та неетичної поведінки серед учасників і потенційних учасників закупівель Мінекономіки провело онлайн-опитування бізнесу. Учасників, зокрема, питали про проблеми у взаємодії з замовниками, випадки недобросовісної конкуренції, корупційні ризики у процесі закупівель тощо.

На основі цієї роботи Мінекономіки розробило Настанови щодо етичної поведінки для учасників та потенційних учасників публічних закупівель, які мають на меті надати методичні рекомендації для формування та підтримки етичних норм під час участі в закупівлях в Україні.

Недотримання етичних принципів у закупівельному процесі може негативно позначитися на результатах закупівель, знизити рівень довіри, прозорості й справедливості у процесі закупівель. Саме тому Мінекономіки рекомендує учасникам орієнтуватися на розроблені Настанови як загальноприйнятий стандарт етичної поведінки.

Настанови щодо етичної поведінки замовників під час здійснення публічних закупівель - розроблені з метою надання методично-консультативної допомоги щодо забезпечення системного підходу до формування, підтримки та розвитку етичної поведінки замовників під час підготовки та здійснення публічних закупівель в Україні.

Настанови щодо етичної поведінки замовників під час публічних закупівель включають ключові принципи, які сприяють прозорості, справедливості, та довірі до процесу закупівель. Основні настанови, якими слід керуватися замовникам у своїй діяльності:

РОЗДІЛ 3

СТАНДАРТИ ВІДПОВІДНОСТІ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

3.1. Методи і процедури, що використовуються для оцінки відповідності фахівців стандартам

Основна мета публічних закупівель полягає в ефективному використанні державних коштів, підтримці розвитку бізнесу, стимулюванні інновацій та розвитку соціальної інфраструктури й державних послуг. Крім того, публічні закупівлі спрямовані на забезпечення прозорості діяльності державних органів, а також на боротьбу з корупцією та розвиток конкуренції.

Разом з тим, процес закупівель є досить складним. З одного боку, виникають специфічні питання, як-от дотримання принципів закупівель і правильне визначення очікуваної вартості, з іншого боку — організаційні труднощі, адже до публічних закупівель можуть залучатися фахівці з різними ролями.

На результати закупівель значно впливає те, як організовано сам процес, а також компетентність фахівців, що відповідають за його здійснення. Недоліки в організації процесу, відсутність або порушення регламентів взаємодії учасників, а також недостатня компетентність відповідальних працівників часто призводять до закупівель, які не відповідають реальним потребам, мають завищену вартість, не виконуються вчасно або виникають труднощі при виконанні договорів.

Методи і процедури для оцінки відповідності фахівців із публічних закупівель стандартам включають декілька основних підходів:

Проходження курсів, у тому числі безкоштовних онлайн-курсів та інших навчальних заходів, рекомендованих Уповноваженим органом у сфері публічних закупівель, Національним агентством з питань державної служби, у тому числі організованих із залученням коштів міжнародної технічної допомоги [3].

ВИСНОВКИ

У процесі виконання дипломної роботи на тему «Професіоналізація фахівців із публічних закупівель: підходи до підготовки кадрів та стандарти відповідності» було досліджено теоретичні основи, сучасні підходи до підготовки фахівців та стандарти відповідності у цій сфері.

Публічні закупівлі - це сукупність відносин між замовниками та постачальниками, що виникають у процесі придбання товарів, робіт і послуг за кошти платників податків, що базується на принципах максимальної економії та ефективності, добросовісної конкуренції та прозорості.

Закон України «Про публічні закупівлі» (далі – Закон), визначає правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави, територіальних громад та об'єднаних територіальних громад.

Категорія «професіоналізація» широко використовується в науковій літературі, що стосується вивчення професій та професійної діяльності. У деяких дослідженнях термін отримує чітке визначення, а в інших його зміст впливає з контексту. Узагальнення цих підходів дозволяє виокремити кілька груп визначень поняття професіоналізації:

1. Педагогічні визначення, в яких професіоналізація розглядається як професійне навчання. Найчастіше тут під професіоналізацією розуміється спеціальна професійна підготовка суб'єкта до майбутньої професійної діяльності, тобто саме професійна освіта [19].

2. Акмеологічні визначення розкривають професіоналізацію як процес і результат системних перетворень особистості працівника, що включають взаємозалежні прогресивні зміни підсистеми професіоналізму діяльності (розвитку професійної компетентності, професійних навичок і вмінь), підсистеми професіоналізму особистості (розвитку здібностей, професійно важливих і індивідуально-ділових якостей, рефлексивної організації і рефлексивної культури, творчого й інноваційного потенціалу, мотивації досягнень), підсистеми нормативності діяльності і поведінки (формування

професійної і моральної системи регуляції поведінки, діяльності і стосунків) і підсистеми продуктивної Я-концепції [20].

3. Соціально-економічні визначення розуміють професіоналізацію як розвиток і реалізацію людських трудових ресурсів у ході трудової діяльності. У рамках даного підходу професіоналізація розкривається як умова розвитку людських трудових ресурсів, як процес включення (або виключення) індивіда в соціально-економічну практику через сферу зайнятості. Це дає змогу зробити висновок про її суперечливий характер, оскільки соціально-економічні умови призводять до порушення принципів свободи і добровільності професійного вибору, бо останній прив'язується до потреб ринку праці, які, у свою чергу, викликають ще одне протиріччя – між рівнем професійного потенціалу працівника і характеристиками, пропонованими щодо цього потенціалу на ринку праці [21].

4. Соціологічні діяльнісні визначення, в яких професіоналізація характеризується як професійна реалізація, приналежність до певного професійного співтовариства, одна з форм самореалізації людини в ході її професійної діяльності, тобто професіоналізація в даному випадку фактично ототожнюється із самим процесом професійної діяльності.

5. Соціологічні стратифікаційні визначення визначають професіоналізацію як спосіб отримання соціального статусу через професію. У рамках даного визначення професіоналізація розуміється як «процес, за допомогою якого посада формує претензію на статус і, отже, винагороду та привілеї професії»

Публічні закупівлі мають стратегічне значення для економіки, а професіоналізація цієї сфери є важливим кроком до підвищення ефективності державних витрат. Використання міжнародного досвіду у професійній підготовці спеціалістів може покращити якість управління закупівлями та підвищити довіру до державних процесів.

Міжнародна практика свідчить, що успішна професіоналізація спеціалістів у сфері закупівель базується на стандартизації компетенцій, впровадженні сертифікації, забезпеченні доступу до навчання, а також на

підкресленні важливості етики та доброчесності. Крім того, важливу роль відіграє застосування інформаційних технологій для отримання інформації, навчання та проведення аналітики. Впровадження міжнародних стандартів і передового досвіду сприяє підвищенню якості закупівель та ефективності використання бюджетних ресурсів.

На результати закупівель значно впливає те, як організовано сам процес, а також компетентність фахівців, що відповідають за його здійснення. Недоліки в організації процесу, відсутність або порушення регламентів взаємодії учасників, а також недостатня компетентність відповідальних працівників часто призводять до закупівель, які не відповідають реальним потребам, мають завищену вартість, не виконуються вчасно або виникають труднощі при виконанні договорів.

Ефективність публічних закупівель визначається здатністю держави здійснювати закупівлі в найкращих умовах, забезпечуючи максимальну вигоду для суспільства та економії бюджетних коштів. Дотримання стандартів може позитивно впливати на зниження витрат: коли конкуренція в закупівлях є активною, постачальники змушені пропонувати кращі умови для виграшу в тендерах.

Стандарти можуть забезпечити чітке визначення вимог до товарів і послуг, що закуповуються, підвищуючи їх якість. Впровадження регулярного аудиту і контролю дозволяє знижувати можливості для корупційних схем.

Прозорість процесу публічних закупівель є важливим елементом боротьби з корупцією і підвищенням довіри до державних органів.

Всі етапи закупівель повинні бути відкритими для громадськості, щоб запобігти маніпуляціям. Оцінка пропозицій на основі чітких критеріїв прозорі та обґрунтовані критерії відбору постачальників забезпечують чесність у відборі.

Відкритість і доступність інформації дозволяє громадянам та журналістам слідкувати за процесом і вчасно виявляти порушення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII, зі змінами: редакція від 17.07.2024, [Електронний ресурс] / Україна. Верховна Рада. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>
2. Розпорядження КМУ від 02 лютого 2024 р. № 76-р «Про схвалення Стратегії реформування системи публічних закупівель на 2024-2026 роки та затвердження операційного плану її реалізації у 2024-2025 роках». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/76-2024-%D1%80#Text>
3. ISSN 2307-1745 Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. – 2017 № 28 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : file:///C:/Users/71154/Downloads/Nvmgu_jur_2017_28_26.pdf
4. Лист Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (Мінекономрозвитку) від 01.04.2019 № 3304-04/13647-06 «Щодо етичної поведінки під час здійснення публічних закупівель»
5. Про запобігання корупції: Закон України від 28.12.2014 № 77-VIII, зі змінами: редакція від 19.12.2024, [Електронний ресурс] / Україна. Верховна Рада. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
6. Наказ Міністерства економіки України (Мінекономіки) від 14.09.2023 № 13580 «Про затвердження професійного стандарту «Фахівець з публічних закупівель» [Електронний ресурс] / Україна. Міністерство економіки України (Мінекономіки). - Режим доступу: <https://me.gov.ua/view/24e88163-abf0-4874-b71e-76c8563ba36f>
7. Про затвердження Примірного положення про уповноважену особу: Наказ від 08.06.2021 № 40: [Електронний ресурс] / Україна. Верховна Рада. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0040930-21#Text>
8. Національний стандарт України державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів ДСТУ 4163:2020

9. Збірник уніфікованих форм організаційно-розпорядчих документів. Державна архівна служба України. Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства. Київ 2015.

10. Наталя Скопа Професійний стандарт «Фахівець з публічних закупівель»: практичне застосування замовником на підприємстві, установі, організації / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://radnuk.com.ua/voiennyj-stan/profesijnyj-standart-fakhivets-z-publichnykh-zakupivel-praktychne-zastosuvannia-zamovnykom-na-pidprijemstvi-ustanovi-orhanizatsii/?phone=audit>

11. Про затвердження Примірного положення про уповноважену особу: Наказ від 08.06.2021 № 40: [Електронний ресурс] / Україна. Верховна Рада. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0040930-21#Text>

12. Севастьянова Г. С. Державне регулювання публічних закупівель в умовах євроінтеграційних процесів: дис. ... канд. екон. Наук : 08.00.03. Харків, 2021. 260 с.

13. Про затвердження професійного стандарту: наказ Міністерства соціальної політики України: від 18.02.2019 № 234. URL: <https://radnuk.com.ua/wp-content/uploads/2021/03/profesijnyj-standart-fakhivets-zpublichnykh-zakupivel-1.pdf> (дата звернення: 22.02.2022).

14. Класифікатор професій ДК 003:2010: Наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживної політики: від 28.07.2010 р. № 327. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/%20va327609-10#Text> (дата звернення: 22.02.2022).

15. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування УДК 338.242 DOI <https://doi.org/10.32838/TNU-2663-6468/2022.3/24> Суходольська Н. А. Державний університет «Житомирська політехніка» Професіоналізація сфери публічних закупівель України як умова гармонізації з міжнародними стандартами закупівельної практики

16. Про затвердження Порядку організації тестування уповноважених осіб: Наказ від 06.08.2021 № 376-21: [Електронний ресурс] / Україна. Верховна Рада. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1271-21#Text>

17. Лазурський А. Ф. Вибрані праці з психології / А. Ф. Лазурський. - М.: Наука, 1997. - 446 с. - (Серія "Пам'ятники психологічної думки").

18. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління УДК 35.081.73 DOI <https://doi.org/10.32838/TNU-2663-6468/2021.5/06> Селіванов С.В. Державна міграційна служба України ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ

19. Миронова Т. Л. Самосвідомість професіонала. - Улан-Уде, 1999.

1. 20. Пантелеймоненко, А., Мілька, А., & Павленко, О. (2023). ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ. Економіка та суспільство, (51). URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2476/2395>

21. Цвик В. А. Професіоналізація як соціальний процес /В.А. Цвик/ Соціологія – 2003-№ 4-5.

22. Великий тлумачний соціологічний словник / Джері Д., Джері Дж. - Т. 2. - М., 1999.

23. Шатковський О. Організація державних закупівель у Швеції і Великобританії: уроки для України. Вісник Тернопільської академії народного господарства. 2008. № 2.

24. Гризоглазов Д.В., Давидов І.А. Зарубіжний досвід здійснення державних закупівель. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». Випуск 19. Частина 1. 2016.

25. Джабраїлов Р.А., Малолітнева В.К. Гармонізація законодавства з державних закупівель в Україні зі стандартами ЄС: концепція спеціальних та ексклюзивних прав. Форум права. 2016. № 2.

26. Катроша Л.В. Зарубіжний досвід здійснення фінансового контролю у сфері державних закупівель. Економіка та держава. № 12. 2012.

27. Public Procurement. European Commission. URL: https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement_pt

28. Public Procurement of Innovative Solutions. European Commission. URL: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/public-procurement-innovativesolutions>

29. Pre-commercial Procurement. European Commission. URL: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/precommercial-procurement>
30. SBIR innovation competition. URL: <https://business.gov.nl/subsidy/smallbusiness-innovation-research/>
31. Government challenges. Ideas from business. Innovative solutions. URL: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/436237/CO-011_SBRI_JUN15_Brochure_WEB_FINAL.pdf
32. Goudt. R. Innovation Partnership. The new procurement procedure. When and how? Bachelor thesis. URL: https://essay.utwente.nl/71431/1/Goudt_BA_BMS.pdf
33. Innovative Solutions Canada. URL: <https://www.ic.gc.ca/eic/site/101.nsf/eng/00002.html>
34. Act on facilitation of purchase of small and medium enterprisemanufactured products and support for development of their markets. URL: https://elaw.klri.re.kr/eng_mobile/viewer.do?hseq=46268&type=part&key=28
35. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26.11.1993 № 3659-ХІІ, зі змінами: редакція від 10.10.2024, [Електронний ресурс] / Україна. Верховна Рада. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text>
36. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 р. №2210-111, зі змінами: редакція від 20.03.2024, [Електронний ресурс] / Україна. Верховна Рада. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
37. Міністерство освіти і науки України Харківський національний університет міського господарства імені о. м. Бекетова. Бровдій А. М. ОРГАНІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ Навчальний посібник 2018 р.
38. Рисін М. В., к. е. н., доцент, доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки, Національний університет "Львівська Політехніка". Ефективність антикорупційних інструментів системи публічних закупівель в Україні. – 2024. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/3196/3232>

39. Кобильнік Д. А., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри фінансового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Правове регулювання публічних закупівель в Україні. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <file:///C:/Users/user/Downloads/Kobylnik13.pdf>

40. Стаття 5 Закон України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII, зі змінами: редакція від 17.07.2024, [Електронний ресурс] / Україна. Верховна Рада. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>

41. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. № 322-VIII, зі змінами: редакція від 19.12. 2024, [Електронний ресурс] / Україна. Верховна Рада. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

42. Петрова І.Л. Стратегічне управління людськими ресурсами. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalni-posibniki/petrova_0003.pdf

43. Консультації з питань публічних закупівель: Відповідь на запит 738/2023 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://me.gov.ua/inforez/Print/95ea64fb-50ee-45bb-ac5d-b0322df350cc?tagId=7758c77b-e410-44ea-a07d-37f1799e11e5&tag=ZapitiKoristuvachiv&lang=uk-UA>

44. ProzorroІнфобокс. Інформаційний ресурс. [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://infobox.prozorro.org/articles/profesiyniy-standart-fahivec-z-publichnykh-zakupivel-krokyemo-do-profesionalizaciji-zakupivel>

45. Про затвердження професійного стандарту: наказ Міністерства соціальної політики України: від 18.02.2019 № 234. URL: <https://radnuk.com.ua/wp-content/uploads/2021/03/profesijnyj-standart-fakhivets-zpublichnykh-zakupivel-1.pdf> (дата звернення: 22.02.2022).

46. Скопа Н. Радник у сфері публічних закупівель Професійний стандарт «Фахівець з публічних закупівель»: практичне застосування замовником на підприємстві, установі, організації. [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://radnuk.com.ua/voiennyj-stan/profesijnyj-standart-fakhivets-z-publichnykh->

zakupivel-praktychne-zastosuvannia-zamovnykom-na-pidpriumstvi-ustanovi-orhanizatsii/

47. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженого наказом Мінпраці України від 29.12.2004 р. № 336

48. ГОСПОДАРСЬКИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ: Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV, зі змінами: редакція від 10.10.2024 [Електронний ресурс] / Україна. Верховна Рада. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

49. Лахтіонова Л., Юлдашова А., Оптимізація закупівельної діяльності: як вдосконалити підходи. Центр вдосконалення закупівель Київської школи економіки, 2023.

50. Prometheus. Онлайн-платформа професійного розвитку. [Електронний ресурс] / - Режим доступу : <https://prometheus.org.ua/>

51. Програма з управління державними фінансами в Україні (EU4PFM). [Електронний ресурс] / - Режим доступу : <https://eu4pfm.com.ua/?lang=uk>

52. Про затвердження Порядку організації тестування уповноважених осіб: Наказ від 06.08.2021 № 376-21: [Електронний ресурс] / Україна. Верховна Рада. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1271-21#Text>

53. Стаття 11 Закон України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII, зі змінами: редакція від 17.07.2024, [Електронний ресурс] / Україна. Верховна Рада. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>

54. Реформа державних закупівель. Міністерство економіки України. [Електронний ресурс] / - Режим доступу: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=38c083f3-2571-466a-9583-3b43c2804ad9&title=ReformaDerzhavnikhZakupivel>

55. Положення про Державну аудиторську службу України, затвердженого постановою Кабінеті Міністрів України від 3 лютого 2016 року № 43

56. Паньків В. І. Реалізація принципу прозорості в процесі публічних закупівель. March 29, 2024; Cambridge, United Kingdom

57. Громадський контроль держзакупівель [Електронний ресурс] /- Режим доступу: <https://dozorro.org/>

58. Аналітичні інструменти для контролю та моніторингу публічних закупівель [Електронний ресурс] /- Режим доступу: <https://dozorro.org/tools>

59. Румянцева Е.Е. Економічний аналіз : підручник / Е.Е. Румянцева, 2017 р.

60. Лупак Р. Л., Васильців Т.Г. Конкуреноспроможність підприємства : навч. посіб. / Р. Л. Лупак, Т. Г. Васильців. – Львів : Видавництво ЛКА, 2016.

61. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26.11.1993 № 3659-ХІІ, зі змінами: редакція від 10.10.2024, [Електронний ресурс] / Україна. Верховна Рада. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text>

62. Про Рахункову палату: Закон України від 02.07.2015 № 576-VIII, зі змінами: редакція від 30.10.2024 [Електронний ресурс] / Україна. Верховна Рада. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#Text>

63. Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України “Про публічні закупівлі”, на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.10. 2022 № 1178, зі змінами: редакція від 13.09.2024 [Електронний ресурс] / Україна. Верховна Рада. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1178-2022-%D0%BF#Text>

64. Розпорядження КМУ від 02 лютого 2024 р. № 76-р «Про схвалення Стратегії реформування системи публічних закупівель на 2024-2026 роки та затвердження операційного плану її реалізації у 2024-2025 роках». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/76-2024-%D1%80#Text>

65. Лахтіонова Л., Юлдашова А., Данилюк О., Долінце О., Методичні рекомендації щодо організації закупівельної діяльності Центр вдосконалення закупівель Київської школи економіки, 2024

66. Директива Європейського парламенту і ради 2014/24/ЄС від 26 лютого 2014 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_052-14#Text

67. Правила державних контрактів 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.legislation.gov.uk/uksi/2015/102/contents/made>